

ukradeného, nýbrž že výzva musí zníti na provedení určité krádeže. Tato námitka jest právně bezpodstatnou. Podle § 5 tr. zák. dopouští se zločinu netoliko přímý pachatel sám, nýbrž i každý, kdo vyvine některou z činností v § 5 tr. zák. vypočtených, odpovídajících pojmu spoluviny (návodu) neb účasti na zločinu. Návodcem jest pak ten, kdo působí na vůli přímého pachatele, vybízejí ho ke spáchání trestné činnosti určitého rázu, aneb aspoň pachatele v úmyslu zločinném, třebas již tímto pojatém, posiluje. Spáchá-li pak pachatel následkem tohoto svádění nebo podněcování takový trestný čin, nebo pokusil-li se aspoň oň, zakládá svádění spoluvinu na činu pachatelově; zůstalo-li svádění bezvýsledným, jde o nedokonané svádění podle § 9 tr. zák. Naproti tomu netřeba, by skutek, k jehož spáchání směřuje vůle návodce, byl v jeho představě a v jeho působení na přímého pachatele (v návodu) přesně vymezen ve všech svých podrobnostech. Podle okolností případu stačí k návodu i pouhé všeobecné vybídnutí určité osoby k trestné činnosti určitého druhu. Spoluvinník podle § 5 tr. zák. ručí stejně jako spolupachatel trestného činu podle zákona zásadně za veškeren rozsah i výsledek trestné činnosti přímého pachatele s výjimkou případů, v nichž přímý pachatel překročil příkaz daný mu spoluvinníkem (*excessus mandati*). Tu se spoluvina posuzuje arci jen podle zlého úmyslu spoluvinníkovy. O takový případ v souzeném případě vůbec nejde. S hlediska těchto úvah ob stojí rozsudkový výrok, napadený zmateční stížností, po stránce právní.

Jak již v rozh. čís. 874 sb. n. s. bylo vyloženo, postačí ke kvalifikaci podle § 174 II c) tr. zák., když pachatel krádeže vnikl do zamčené místnosti otevřeným oknem, tedy když obešel překážku pravidelného vstupu; proto neudržitelnou jeví se výtku stížnosti, že nelze mluvit o krádeži na věcech uzamčených, jakmile okno uzamčené místnosti bylo rozbité. Poukazuje-li zmateční stížnost k tomu, že na venkově bývají brambory často ukládány v místnostech nezamčených, ocitá se takto v nepřipustném rozporu (§ 288 čís. 3 tr. ř.) s rozsudkovým zjištěním rázu skutkového, podle něhož stěžovatel mohl vědět, že se u Floriana R-a stejně jako u každého většího sedláka uschovává obilí, brambory a pod. vždy v místnostech uzamčených, že se mu tudíž jest spoluzodpovídati za kvalifikaci krádeže podle § 174 II c) tr. zák.

#### Čís. 3465.

**Zostření trestu těžkého žaláře podle § 3 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák. (§ 16 tr. ř.) je povinným doplňkem a součástí tohoto druhu trestu; oním zostřením nebyla dotčena zásada § 50 tr. zák.; nestalo-li se tak, jde o zmatek (čís. 12 § 344 tr. ř.).**

Podle § 50 tr. ř. není přípustno (§ 344 čís. 12 tr. ř.), by byl obžalovanému, který se vedle zločinu loupeže dopustil též přestupku podle § 36 čís. pat. ze dne 24. října 1852, čís. 223 ř. zák., uložen vedle trestu těžkého žaláře podle § 195 tr. zák. ještě trest peněžitý.

Byl-li výrok o trestu napaden též odvoláním z výše trestu, jest o něm rozhodnouti ne teprve p o, nýbrž p ř i vyřízení zmateční stížnosti (§ 296 druhá věta tr. ř.).

(Rozh. ze dne 29. dubna 1929, Zm II 82/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku porotního soudu v Olomouci ze dne 15. února 1929, pokud jím obžalovanému, odsouzenému pro zločin krádeže podle §§ 171, 173, 174 I a), 174 II a) c), 176 II a), 179 tr. zák., pro zločin loupeže podle §§ 190, 192, 195 tr. zák., pro zločin veřejného násilí vydíráním podle § 98 b) tr. zák. a přestupek podle §§ 2, 8, 32, 36 cís. pat. ze dne 24. října 1852, ř. zák. čís. 223 byl podle §§ 195, 34, 35 tr. zák. uložen trest doživotního těžkého žaláře, aniž byl tento trest podle § 3 zákona z 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák. zostřen, a pokud byl obžalovanému uložen též peněžitý trest 30 Kč — a zároveň při vyřízení jejím v zasedání neveřejném o odvolání obžalovaného z výše trestu takto právem : Zmateční stížnosti státního zastupitelství, zamítajíc odvolání obžalovaného z výše trestu, se vyhovuje, napadený rozsudek ve výroku, jímž byl obžalovanému uložen vedle trestu doživotního těžkého žaláře též peněžitý trest se zrušuje a zároveň se vyslovuje, že se uložený trest doživotního těžkého žaláře zostřeje podle § 3 zákona z 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák. jedním postem čtvrtletně.

#### D ů v o d y:

Zmateční stížnost státního zastupitelství, uplatňujíc zmatečnost podle § 344 čís. 12 tr. ř., výtýká rozsudku jednak, že při vyměření trestu doživotního těžkého žaláře podle § 195 tr. zák. nebyl obžalovanému trest ve smyslu § 3 zák. ze dne 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák. zostřen některým způsobem v § 19 tr. zák. uvedeným, jednak, že výrokem rozsudku, jímž byl obžalovaný odsouzen kromě k trestu doživotního těžkého žaláře též k peněžitě pokutě 30 Kč případně ke 3 dnům vězení, bylo vykročeno z mezí zákonné trestní sazby a porušen takto předpis § 50 tr. zák. Stížnost jest v obou směrech odůvodněna. Zrušením okovů zmíněnou novelou z roku 1867 stalo se zostření trestu těžkého žaláře povinným doplňkem a součástí tohoto druhu trestu, takže tím nebyla zásada § 50 tr. zák. nijak dotčena. Nalézací soud uloživ obžalovanému trest, který neodpovídá trestu těžkého žaláře podle § 16 tr. zák., jak upraven byl předpisem § 3 uv. trest. novely, nýbrž trest ve svém výkonu mírnější, překročil tím svoje trestní oprávnění. Výrok o trestu je tudíž v tomto směru zmatečný podle § 344 čís. 12 tr. ř. Všeobecná norma třetího odstavce § 35 tr. zák. ohledně hromadění trestu na svobodě a trestů peněžitých může mít platnost toliko tam, kde zvláštní zákonné ustanovení toto hromadění, tvořící svou podstatou zostření hlavního trestu nevylučuje. Podle § 34 a 35 tr. zák. má se uznati při souběhu více trestních činů na trest činu podle zákona nejprísnějšiho, tedy v souzeném případě musí se trest vyměřiti podle § 195 tr. zák. Ježto pak byl trest vyměřen doživotním těžkým žalářem, byla vzhledem k ustanovení § 50 tr. zák. kumulace tohoto trestu s trestem peněžitým jako nepřipustným zostřením vyloučena. Stejnou zásadu vyslovil již i bývalý vídeňský soud zrušovací v rozhodnutí ze 17. srpna 1876, čís. 7820, totiž že není přípustno, by byl uložen obžalovanému, který se vedle zločinu vraždy dopustil též přestupku podle § 36 cís. pat. ze 24. října 1852, čís. 223 ř. zák., vedle

trestu smrti ještě trest peněžitý. Co tu vysloveno bylo vzhledem k trestu smrti, platí důsledně též o trestu doživotního těžkého žaláře, ježto zákaz zostření trestu smrti i zostření trestu doživotního žaláře vysloven jest týmž předpisem zákona (§ 50 tr. zák.). Bylo proto zmateční stížnosti v celém rozsahu vyhověti.

Pro vnitřní souvislost mezi rozhodnutím o zmateční stížnosti státního zastupitelství a odvoláním obžalovaného z výše trestu, ukázalo se nutným rozhodnouti o tomto odvolání, ne teprv po, nýbrž, jak to připouští § 296 tr. ř. ve větě druhé, již při vyřízení zmateční stížnosti. Odvolání zdůrazňuje výstižnost doznání obžalovaného, jeho kajícnost a uvádí jako další polehčující okolnosti též duševní méněcennost, zanedbanou výchovu a tím mravní degenerovanost odvolatelovu. Než k doznání rozsudek přihlíží, pro zanedbanou výchovu a duševní méněcennost (pojmově totožné s mravní degenerovaností) není ve výsledku trestního řízení podkladu. Posudek vojenských znalců označuje sice obžalovaného za morálně degenerovaného, tato povahová vadnost není však posudkem tím odůvodněna jako následek vrozených sklonů nebo zanedbané výchovy (§ 46 a) tr. zák.), nýbrž shrnuje slovem tím popis obžalovaného ve vojenském kmenovém listu: podlý, nízký charakter, nespolehlivý, líný, simulant, prolhaný, náchylný ke krádeži, nebezpečný, nenapravitelný ničema. V poměru k celé řadě přitěžujících okolností a k vylíčené povaze obžalovaného nelze pouhé, byť i úplné doznání se obžalovaného a částečnou náhradu škody považovati za tak důležité polehčující okolnosti, které by byly svou závažností oproti přitěžujícím v převaze, a které by ve smyslu § 338 tr. ř. opravňovaly soud ku snížení trestu pod zákonnou sazbu. Nebylo proto lze odvolání obžalovaného z výše trestu uznati důvodným i bylo jako neodůvodněné zamítnuto.

### Čís. 3466.

**Předpis posledního odstavce § 28 tisk. zák. jest ustanovením speciálním, jež nelze extensivně vykládati. Neplyne z něho, že výroky v Národním Shromáždění pronesené, třeba obsahem zakládají skutkovou podstatu trestného činu, mohou býti beztrestně kýmkoliv opakovány.**

(Rozh. ze dne 2. května 1929, Zm I 286/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 23. března 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 15 čís. 3 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. mimo jiné z těchto

### důvodů:

Zmateční stížnost vytýká rozsudku, že nebere zřetel na okolnost, pro kterou skutek obžalovanému za vinu kladený přestává býti trestným, pokud se týče pro kterou vůbec nemůže býti stíhán. Výtku tu buduje na